

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

๑. บัญญัติตามบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ คือ

๑.๑ การบริหารพรรคการเมืองต้องกำหนดให้เป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้

๑.๒ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดนโยบายและการส่งผู้สมัครเลือกตั้ง

๑.๓ กำหนดมาตรการให้สามารถดำเนินการโดยอิสระไม่ถูกครอบงำหรือชี้นำโดยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมือง

๑.๔ กำหนดมาตรการกำกับดูแลมิให้สมาชิกของพรรคการเมืองกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

๒. การจัดตั้งพรรคการเมือง ไม่ยากไม่ง่ายจนเกินไป โดยบุคคลผู้มีคุณสมบัติเป็นสมาชิกพรรคจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ คน สามารถยื่นคำขอแจ้งการเตรียมการตั้งพรรคต่อนายทะเบียนไว้ก่อนได้ แล้วรวบรวมผู้จัดตั้งพรรคให้ได้ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่นายทะเบียนรับแจ้ง (มาตรา ๑๘) ก็เป็นพรรคการเมืองได้ แต่ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คน ภายใน ๑ ปี และ ๒๐,๐๐๐ คน ภายใน ๔ ปี จึงจะเป็นพรรคการเมืองต่อไปได้ (มาตรา ๓๒)

เพิ่มคุณสมบัติของสมาชิกพรรคการเมืองให้มีคุณภาพมากขึ้น และจัดให้พรรคการเมืองมีทุนประเดิม (มาตรา ๙) และค่าบำรุงพรรคการเมืองซึ่งเรียกเก็บจากสมาชิกไม่น้อยกว่าปีละ ๑๐๐ บาท (มาตรา ๑๕(๑๔))

๓. การดำเนินกิจการของพรรคการเมือง ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อส่งสมาชิกซึ่งมีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริตและมีคุณธรรมจริยธรรมเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและไม่ดำเนินกิจการอันมีลักษณะเป็นการแสวงหากำไรมาแบ่งปัน (มาตรา ๒๐)

๔. ห้ามมิให้พรรคการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองสนับสนุนหรือส่งเสริมบุคคลใดให้กระทำการหรือสนับสนุนการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศหรือราชการแผ่นดิน หรือกระทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีงามของประชาชน หรือกระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ (มาตรา ๔๓)

๕. ห้ามมิให้พรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองหรือสมาชิกผู้ใด เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใด เพื่อแต่งตั้งหรือสัญญาว่าจะแต่งตั้งหรือเพราะที่ได้แต่งตั้งให้ผู้นั้นหรือบุคคลใดดำรงตำแหน่งในทางการเมือง หรือตำแหน่งใดในการบริหารราชการแผ่นดิน หรือในหน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๔๔)

๖. การเงินและการบัญชีของพรรคการเมืองต้องโปร่งใสและตรวจสอบได้ (หมวด ๔)

๗. ปรับปรุงให้ผู้เสียภาษีเงินได้ ซึ่งมีเงินติดบุคคลนำเงินที่เสียภาษีไปอุดหนุนพรรคการเมืองได้เพิ่มขึ้นเป็นปีละ ๕๐๐ บาท (มาตรา ๖๐)

ให้ผู้บริจาคเงินแก่พรรคการเมืองมีสิทธินำจำนวนเงินที่บริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนได้ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท สำหรับบุคคลธรรมดา และไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท สำหรับนิติบุคคล (มาตรา ๖๑)

๘. ปรับปรุงการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (หมวด ๖)

๙. การใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง ต้องโปร่งใสตรวจสอบได้ (หมวด ๗)

๑๐. ปรับปรุงเรื่องการยุบพรรคการเมือง เลิกการยุบพรรคการเมืองในลักษณะเหมาเข่ง (ตามรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๗) แต่ให้ยุบพรรคการเมืองได้เฉพาะในกรณีพรรคการเมืองนั้นกระทำความผิดอย่างร้ายแรง (มาตรา ๘๑)

๑๑. พรรคการเมืองเดิมที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วยังคงเป็นพรรคการเมืองต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฉบับใหม่ แต่ต้องปรับปรุงให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายใหม่ภายในระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๑๒๒)

๑๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฉบับใหม่มุ่งให้พรรคการเมืองมีการพัฒนาให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกันอย่างแท้จริง ตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ ก. ด้านการเมือง (๒)